

Nastavno-naučnom vijeću Medicinskog fakulteta

Univerziteta u Banjoj Luci

Senatu Univerziteta u Banjoj Luci

Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci broj: 0602-925/2011, od 2.12.2011. godine imenovani smo u Komisiju za ocjenu podobnosti teme i kandidata mr sci. med. Tibora Danelišena, za izradu doktorske teze pod nazivom „Stepen raširenosti i relevantni predikatori prisustva droga u populaciji adolescenata u Republici Srpskoj“.

Komisija u sastavu:

1. Dr Slavica Đukić-Dejanović, redovni profesor, uža naučna oblast psihijatrija, Medicinski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, predsjednik;
2. Dr Milan Stojaković, vanredni profesor, uža naučna oblast psihijatrija, Medicinski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci;
3. Dr Marija Burgić-Radmanović, vanredni profesor, uža naučna oblast psihijatrija, Medicinski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci.

pregledala je materijal prijave teme za izradu doktorske teze kandidata mr Tibora Danelišena i podnosi slijedeći

IZVJEŠTAJ O OCJENI PODOBNOSTI TEME

I KANDIDATA ZA IZRADU DOKTORSKE DISERTACIJE.

1. BIOGRAFSKI PODACI, NAUČNA I STRUČNA DJELATNOST KANDIDATA

Biografija

Tibor Danelišen je rođen 09.11.1973. u Banja Luci, gdje pohađa Osnovnu i srednju školu, Gimnazija, koju završa odličnim uspjehom. Po završetku srednje škole 1992. upisuje Medicinski fakultet u Banja Luci koji završava 2000 godine sa prosecom ocenom 8,5.

Tokom studija medicine pohađa i Bogoslovski fakultet SPC u Beogradu tokom dvije godine.

Od novembra 2000. godine zaposlen je na Psihijatrijskoj Klinici u Banja Luci, u svojstvu ljekara sekundarca.

Od 2002.-2006. godine pohađa specijalizaciju iz Psihijatrije, te 2006. godine polaže specijalistički ispit i stiče zvanje Specijaliste Psihijatra.

U periodu od 2000.– 2003 godine pohađa postdiplomsku nastavu na Medicinskom Fakultetu u Banja Luci- Biomedicinska grupa.

U periodu od 2005. do 2007. pohađa nekoliko edukacije iz Dobre Kliničke Prakse kao i ICH i European Directive, regulative o kliničkim istraživanjima

2009. Godine je odbranio magistarsku tezu pod nazivom: "Samopotvrđivanje i samopouzdanje kao pokazatelji uspješnosti terapijskog procesa kod zavisnika o narkotičkim sredstvima", na Univerzitetu u Banjoj Luci, Medicinski fakultet.

Od 2006. je zaposlen u Altiora d.o.o. na poslovima nadzora i organizacije Kliničkih istraživanja u svojstvu Clinical Research Associate a od 2009. kao direktor kliničkih ispitivanja za područje Balkana.

Tokom specijalizacije pohađao je niz edukacija iz oblasti psihoterapije i to:

2001. edukaciju iz Kognitivno Bihevioralne Psihoterapije pod mentorstvom Prof dr Jezdimira Zdravkovića

Od 2002. do 2004. edukaciju "Psihoterapija Psihoza" pod mentorstvom Prof Johan Cullberg, Carolinska Univerzitet, Švedska.

Oktobra 2003. je završio edukaciju iz REBT psihoterapije Albert Ellis Institute, New York (certifikat NO. 1398).

Na polju rada sa zavisnicima o narkotičkim sredstvima je uključen od 2000. te godine i to:

2001. osniva lokalnu nevladinu organizaciju "Viktorija" koja se bavi prevencijom i tretmanom narkomanije na području grada Banja Luka.

U partnerskom odnosu sa međunarodnom humanitarnom organizacijom "Zajednica Susret" otvara

Savjetovalište za prevenciju i tretman ovisnosti, koje do danas postoji, čiji je voditelj i šef terapijskog sektora.

Od 2001. radi na permanentnoj edukaciju za mlade i roditelje iz polja rizičnog ponašanja, prevashodno zloupotreba narkotičkih sredstava u gradovima BiH (Banja Luka, Gradiška, Novi Grad, Prijedor, Tuzla, Srebrenica).

2001. u saradnji sa opštinom Banja Luka otvara **Terapijsku zajednicu za rehabilitaciju ovisnika o narkotičkim sredstvima**- Bastasi u kojoj trenutno boravi 35 štićenika iz cijelog regiona bivše Jugoslavije.

2003. pokreće akciju stvaranja kalicije nevladinih organizacija Bosne i Hercegovine koje se bavi sa rizičnim ponašanjem mladih **“Zajedno”** koja trenutno broji 22 nevladine organizacije iz cijele BiH.

U martu 2003 pohađa **„European center for peace and development of the university for peace established by UN“ (ECPD)** Međunarodni **postdiplomski** program **„Primary prevention of addictive diseases“**.

2006. Otvara drugu **Terapijsku zajednicu za rehabilitaciju ovisnika o narkotičkim sredstvima**- Kadijina Voda u kojoj trenutno boravi 20 štićenika iz cijelog regiona bivše Jugoslavije.

Od 2000. pa do danas je nosioc nekoliko projekata koji tretiraju problem zavisnosti u Banja Luci, BiH i regionu od kojih su neki: CARDS, UNDP, DFID, CARITAS itd.

U nekoliko navrata je učestvovao u pripremi Nacionalne strategije za borbu protiv narkomanije u RS.

Na polju kliničkih istraživanja je od 2005. učestvovao u sljedećim projektima kao Clinical Research Associate od 2009. U svojstvu Direktora Kliničkih ispitivanja:

Faza III Clinical trial insomnia in depression in Serbia

Faza II Clinical trial visceral pain in Serbia

Faza III study of the children epilepsy in Serbia

Faza III study of rheumathoid arthritis in Serbia and Croatia

Faza III study of small cell lung carcinoma in Serbia

Faza III study of large cell lung carcinoma in Serbia

Faza III study of the efficacy and safety of Seroquel in adolescents with Schizophrenia

Faza III, international, multi-center, randomized, controlled, open-label study to investigate the pharmacokinetics, efficacy and safety of rituximab SC in combination with CHOP or CVP versus rituximab IV in combination with CHOP or CVP in patients with previously untreated follicular lymphoma followed by maintenance treatment with either rituximab SC or rituximab IV. Belgrade, Novi Sad; Serbia

Faza III A randomized, 3 arm, multicentre, phase III study to evaluate the efficacy and the safety of T-DM1 combined with pertuzumab or T-DM1 combined with pertuzumab-placebo (blinded for

pertuzumab), versus the combination of trastuzumab plus taxane, as first line treatment in HER2-positive progressive or recurrent locally advanced or metastatic breast cancer (MBC)- Sarajevo, Banja Luka; Bosnia and Herzegovina

Faza III A randomized, 3 arm, multicentre, phase III study to evaluate the efficacy and the safety of T-DM1 combined with pertuzumab or T-DM1 combined with pertuzumab-placebo (blinded for pertuzumab), versus the combination of trastuzumab plus taxane, as first line treatment in HER2-positive progressive or recurrent locally advanced or metastatic breast cancer (MBC)- Skopje, FYR Macedonia

Faza II An international, double-blind, parallel-group, placebo-controlled, randomized study: evaluation of the efficacy and safety of Phenobarbital as adjunctive therapy in subjects (≥ 18 to 70 years old) with partial onset seizures. Serbia, Macedonia, Bosni and Herzegovina, Montenegro

Faza III A 24-week with possible extension, prospective, multicentre, randomized, double blind, placebo-controlled, 2-parallel group with a randomization 1:1, Phase III study to compare efficacy and safety of masitinib at 6 mg/kg/day to placebo in treatment of patients with Smouldering Systemic, Indolent Systemic or cutaneous mastocytosis with handicap. Serbia, Macedonia, Bosni and Herzegovina, Montenegro

Faza II Double-Blind, Multicenter, Randomized, Placebo-Controlled, Parallel Group Study to Evaluate the Efficacy and Safety of TPM CR as Adjunctive Therapy in Subjects with Refractory Partial Onset Seizures Serbia, Macedonia, Bosni and Herzegovina, Montenegro

Faza III Randomized, Double-Blind, Multi-Dose, Placebo-and Oxycodone-Controlled, Multi-Center, Parallel Group Study of the Analgesic Effects of XXXX in Adult Patients with Chronic Low Back Pain. Serbia, Macedonia, Bosni and Herzegovina, Montenegro

Punopravni član je u sljedećim organizacijama/asocijacijama:

Udruženje profesionalaca u Kliničkim Istraživanjima, ACRP, licencirani član (ID: 186071)

Komora doktora medicine Republike Srpske, licenciran član

Društvo doktora medicine Republike Srpske, član

Udruženje Kognitivno Bihevioralnih psihoterapeuta Bosne i Hercegovine, član

Srpsko lekarsko društvo, član

Međunarodno udruženje za psihoterapiju shizofrenije i drugih oblika, ISPS, član

European Treatment Centres for Drug-Addiction, Euro-TC, predstavnik TC

“UG Viktorija”, B&H

Bibliografija:

OBJAVLJENI ČLANCI I KNJIGE

1. Hadzic-Hadzibegovic R , Danelisen T, Matavulj A, Kovacevic P and Rajkovaca Z, The

- treatment of lung edema in emergency service of Banja Luka health service. Scientific journal of urgent medicine 17:21-25, 2000.
2. Danelisen D, **Danelisen T**, Complexity of medical expert opinion in lawsuit, Insurance praxis, 71-76, 2001.
 3. Danelisen D, Popovic T, Savjak N and **Danelisen T**. Psychological suffering of children during the war- Helpless ones, sad ones, desperate ones- Who asks them?, The Plucked Buds, Commission for gathering Facts on War Crimes in Bosnia and Herzegovina, 241-252, Sarajevo 2002.
 4. Danelisen D, Danelisen I, **Danelisen T**, Different aspects of children's suffering in the war from 1991. to 1994. The Plucked Buds, Commission for gathering Facts on War Crimes in Bosnia and Herzegovina, 91-104, Sarajevo 2002.
 5. Danelisen D, **Danelisen T**, Victimological education-safe way towards peace and progress, Scientific gathering, Academy of Art and Science of Republic of Srpska, 2002.
 6. **Danelisen T**, Process of grieving in resolution of trauma from traditional and religious perception in the nation of Bosnia and Herzegovina (between challenges and danger), Trauma therapy today, 2/02.:24-36, Wings of Hope 2002.
 7. **Danelisen T**, COGNITIVE BEHAVIOR THERAPY IMPLEMENTATION IN PROCESS OF TREATMENT OF DRUG DEPENDANCE, ASSERTIVENESS AS PROTECTIVE MACHANISM, 16th European College of Cognitive Behavior Therapy Congress, September 20 - 24, 2003, Prague, Czech Republic
 8. **Danelisen T**, **Stanic S.**, Istraživanje o stanju među mladima u BiH, Projekti aktivnosti u zajednici- DFID, CARITAS Italiana, 2003.
 9. **Danelisen T**. GUIDANCE CENTER FOR PREVENTION AND TREATMENT OF ADDICTION; WHO WE ARE? WHAT WE REPESANT? AND WHAT ARE OUR GOALS, Bulletin Conference on creating a common system in the field of drug abuse for the South-eastern European Countries, Dubrovnik, 28.-30. November 2003.
 10. Prof dr Marko Munjiza.....**dr Tibor Danelišen**, Psihijatrija na pragu 21 vjeka, Pan-Evropski Univerzitet APEIRON, Banja Luka, 2007.
 11. **Danelisen T**, Munjiza M, Tatjana P, Sanja S, Asertivnost kao predicator terapijskog uspjeha kod zavisnika o narkotičkim sredstvima, Medicinska istraživanja, The Journal of the School of Medicine University of Belgrade, Vol.43, Sv.3, Pg. 23-31, 2009, ISSN 0301-0619
 12. **Danelisen T**, Munjiza M, Socio-epidemiološko istraživanje zavisnika-ovisnika sprovedenog u savjetovalištu za prevenciju I tretman zavisnosti UG "Viktorija" Banja Luka u period od 2002.-2007; MEDICINAR, No.:11-12, Pg. 79-91, ISSN 1840-3697.
 13. **Danelisen T.**, Značaj samopotvrđivanja (asertivnosti) I samopouzdanja u sportu, Savremeni Sport, Br. 9-10, Str. 28-31, ISSN 1512-8342.
 14. **Danelisen T.**, Results of the Five-Year Socio-Bihevioural Research of Drug-Addicted

population in the republic of Srpska and Bosnia and Herzegovina, obtained by the means of POMPIDOU questionnaire, Quality of life, Volume I, Issue 2-4, ISSN 1986-602X

PUBLIKACIJE

15. **Priručnik za roditelje**, Juretic B, **Danelisen T**, Savjetovalište za prevenciju i tretman zavisnosti, Banja Luka, sponsored by DFID, 2003.
16. Susret sa čovjekom- predavljanje programa i rada terapijske zajednice "Zajednica Susret", **Danelisen T**, Savjetovalište za prevenciju i tretman zavisnosti, 2003. Banja Luka, DFID,2003
17. **Šta roditelji moraju znati o Marihuani**, **Danelisen T**, Savjetovalište za prevenciju i tretman zavisnosti, Banja Luka, by DFID,2003.
18. **Znaci zavisnosti**, pamflet, Banja Luka, DFID,2003.
19. **Koalicija "Zajedno"** presentation of BiH NGO`s coalition, Sarajevo, USAID, 2004.

PREDAVANJA I EDUKATIVNI SEMINARI

20. "Pravoslavlje kao pravoživlje", Učenici Gimnazije, Banja Luka,1998-2001 .
21. "DROGA-STOP", Serija predavanja i edukativnih seminara učenicima osnovnih i srednjih škola na teritoriju opština: Banja Luka, Laktasi, Novi Grad, 2001-2002
22. "Process of grieving in resolution of trauma from traditional and religious perception in the nation of Bosnia and Herzegovina (between challenges and danger)", Wing of Hope seminar "Tugovanje kao faza u procesu detraumatizacije", Slatina, Bosna i Hercegovina 27.-30. 06. 2002.
23. Edukativni seminari za roditelje učenika osnovnih škola o rizičnom ponašanju adolescenata, Sponzorisano od strane uprave grada Banja Luka u organizaciji Savjetovalište za prevenciju i tretman zavisnost i Ministarstva unutrašnjih poslova, Banja Luka, Mart 2003.- Februar 2004.
24. Edukativni Seminar za pripadnike policije u osnovnim i srednjim školama, u organizaciji Savjetovalište za prevenciju i tretman zavisnost i Ministarstva unutrašnjih poslova April 2003.

2. ZNAČAJ I NAUČNI DOPRINOS ISTRAŽIVANJA

• Značaj istraživanja

Kandidat u vezi sa značajem istraživanja daje niz podataka o opijatskoj zavisnosti kao o svjetskom zdravstvenom problemu koji ima enormne ekonomske, lične i javnozdravstvene posljedice. Na temelju istraživanja nacionalnog kordinatora za mentalno zdravlje Republike Srpske (čiji su rezultati objavljeni u Izvještaju 2002.) u gradu Banjaluci ima između 1200 i 1500 heroinskih zavisnika (procjena na osnovu klinički liječenih) imajući u vidu broj stanovnika po preporuci Svjetske Zdravstvene organizacije ovaj broj se množi sa 3 ili čak 5 puta , pokazuje se neophodnost sistemskog pristupa u odnosu na navedeni problem. Sa porastom broja zavisnika o opijatima zdravstveni radnici ali i ljudi uključeni u vaspitno-

obrazovni proces nalaze se pred pitanjem koji vid prevencije je uspješan.

Kandidat postavlja pitanje „Koji je to pristup koji vodi ka jačanju kapaciteta ličnosti adolescenta kako bi lakše rekao ne psihoaktivnim supstancama?“. Da bi došao do ovog odgovora kandidat predlaže da kroz adekvatan istraživački rad prije svega sagledamo trenutno stanje te da na osnovu prikupljenih podataka pokušamo dati odgovor koje su to rizične grupe adolescenata koji imaju izraziti rizik za razvoj bolesti zavisnosti.

Drugi značajan doprinos ovog rada i istraživanja bio bi u prezentovanju po prvi put u RS socio-epidemioloških podataka vezanih za zloupotrebu droge među adolescentima i iste uporediti sa sličnim projektima u okruženju.

Naučno-istraživački rad „Stepen raširenosti i relevantni predikatori prisustva droga u populaciji adolescenata u Republici Srpskoj“ nastao je iz potrebe da se razumije odkud izvire interes mladih za psihoaktivne supstance. Zašto, u situaciji relativno lake dostupnosti različitih vrsta droga, neki adolescenti a priori odbacuju drogu, neki probaju pa prestanu, a neki nastave uprkos drastičnim oštećenjima koje trpe? Šta (ko) i kako utiče na odluke ove vrste? Mogućnost eksperimentalnog proučavanja i izravnog uvida u etiologiju zloupotrebe droga ograničena je prirodom problema i brojnim etičkim barijerama, Ali ostaje da pažljivo proučimo ukupan kontest drogiranja, te „rodbinske veze“ (statistički rečeno korelacije) sa različitim aspektima prilagođavanja i tako (indirektno) doći do upotrebljivih podataka.

Iako je težište istraživanja na uslovljenosti zloupotrebe droga, ono nužno uključuje i epidemiološki dio. Ti podaci će biti detaljno navedeni u istraživanju i pri njihovom iščitavanju treba voditi računa da su dobijeni slobodnim izjavama ispitanika (a ne objektivnim uvidom).

Ključni pojam kojim se operiše pri analizi i interpretaciji rezultata istraživanja jeste već spomenuta korelacija te statistička interpretacija rezultata igra ključnu ulogu u ovom istraživačkom projektu.

Istraživanjem će biti obuhvaćene osnovne (učenici 8. razreda) i srednje škole u Republici Srpskoj.

Rezultati naučnih istraživanja koji će se prezentovati u doktorskoj disertaciji sa

naslovom: „Zloupotreba droga među adolescentima“ trebali bi implicirati naučni doprinos medicinskim naukama u teorijskom i aplikativnom smislu (projekti prevencije).

Bolesti zavisnosti spadaju u grupu najčešćih bolesti savremenog čovjeka. Njihova rasprostranjenost varira u odnosu na brojne faktore, a posebno su značajni socio-ekonomski (češća pojava u post-ratnim i zemljama u tranziciji), pol, uzrast, geografski položaj (zemlje koje se nalaze na tkz. narko-ruti).

Objektivni pokazatelji svjedoče o trendu porasta upotrebe psihoaktivnih supstanci, ali pri pokušaju da se utvrdi tačan broj mladih koji zloupotrebljavaju psihoaktivne supstance, nailazi se na prepreke koje taj zadatak praktično onemogućavaju. Ponekad i sami društveni režimi zbog aktuelne politike negiraju i samo postojanje problema a bilo kakvo istraživanje na ovu temu smatraju sabotажom.

U cilju sticanja što realnije epidemiološke slike potrebna su sveobuhvatna istraživanja koja kako u BiH tako i u većini zemalja u okruženju nisu obavljena, a pružila bi značajnu sliku kretanja bolesti zavisnosti u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini. Do sada su na teritoriji Republike Srpske postojali su sporadični epidemiološki servej-i koji nisu davali adekvatnu sliku stanja na terenu.

- **Pregled istraživanja**

U ovom poglavlju kandidat je dao osnovne pojmove o problemu koji istražuje i pregled literature.

Citirana literatura je adekvatna i recentna.

- **Radna hipoteza sa ciljem istraživanja**

Nakon detaljnog pregleda publikacija, definisanja problema i pravca istraživanja, kandidat mr sci. Tibor Danelišen jasno je postavio hipoteze istraživanja.

U istraživanju se polazi od **glavne radne hipoteze** da postoje jasno definisani predikatori za nastanak bolesti zavisnosti u populaciji adolescenata te da mjenjanjem istih (modulacijom, socio-psihološkom intervencijom, vaspitno-obrazovnim radom itd) može se ostvariti adekvatna prevencija nastanka bolesti zavisnosti u adolescentnom dobu ali i kasnije. Uticaj navedenih predikatora kandidat je formulisano je u **hipotezi 1**: Pojava zloupotrebe droga kod adolescenata zavisi od polnih i dobnih karakteristika, dostupnosti

droge, odnosa mladih prema drogi, međusobne povezanosti zloupotrebe pshoaktivnih tvari, socio-ekonomskog statusa porodica, kvaliteta odnosa u porodici, priladođavanja na školu, sklonosti socijalno devijantnom ponašanju, seksualne aktivnosti adolescenata, sistema vrijednosti i stavova prema drogi, znanja o drogama.

Sa druge strane negacijska **hipoteza 2**: Pojava zloupotrebe droga kod adolescenata ne zavisi od polnih i dobnih karakteristika, dostupnosti droge, odnosa mladih prema drogi, međusobne povezanosti zloupotrebe pshoaktivnih tvari, socio-ekonomskog statusa porodica, kvaliteta odnosa u porodici, priladođavanja na školu, sklonosti socijalno devijantnom ponašanju, seksualne aktivnosti adolescenata, sistema vrijednosti i stavova prema drogi, znanja o drogama, već je posljedica genetske predispozicije pojedinca i ne zavisi od uzicaja okoline i psiholoških faktora.

Kako bi dokazao radne hipoteze, kandidat mr Tibor Danelišen jasno je postavio sljedeće **ciljeve istraživanja**:

Doktorska disertacija je osmišljena kao transversalna studija, koja obuhvata učeničku populaciju, u rasponu od 8. Razreda osnovne škole, do 4. Razreda srednje škole. Opšta namjera je utvrditi stepen raširenosti kao i relevantne predikatore (korelate) zloupotrebe droga kod učenika. Na taj bi način okvirno definisali težinu problema i ključne tačke na koje treba usmjeriti preventivne napore.

Specifični ciljevi istraživanja su slijedeći:

- Utvrditi (deklarisanu) učestalost i osnovne obrasce zloupotrebe droga kod adolescenata;
- Utvrditi potencijalno relevantna biološka, psihološka i socio-ekonomska obilježja adolescenata, sa obzirom na predmet istraživanja;
- Istražiti stavove adolescenata prema drogama;
- Ispitati opšti nivo znanja adolescenata prema drogama i njihovom djelovanju;
- Utvrditi stepen i prirodu povezanosti između učestalosti zloupotrebe droga (kriterijumska varijabla) i potencijalnih predikatora (znanje i stavovi o drogama, psiho-socijalni i ekonomski status i dr.)

Osim analiza učeničke populacije u cjelini, kandidat planira da sprovede komparativnu analizu pojedinih starosnih grupa, pola, profila škole i dr. Takođe da ispita međusobne interakcije prediktorskih, odnosno kriterijumskih varijabli.

Da bi došao do cilja predloženog istraživanja kandidat postavlja slijedeće varijable koje koristi prilikom potvrđivanja ili pobijanja postavljenih hipoteza:

1. Nezavisna varijabla: zloupotreba droga kod adolescenata
2. Zavisna varijabla: Učestalost zloupotrebe, redovna zloupotreba, polne i dobne karakteristike, dostupnost droge, odnos mladih prema drogi, međusobna povezanost zloupotrebe pshoaktivnih tvari, socio-ekonomski status porodica, kvalitet odnosa u porodici, prilagođavanje na školu, sklonost socijalno devijantnom ponašanju, seksualna aktivnost adolescenata, ostali aspekti socijalnog prilagođavanja, sistem vrijednosti i stavovi prema drogi, znanje o drogama i rana zloupotreba droga.
3. Kontrolna varijabla: Podaci petogodišnjeg istraživanja preko POMPIDOU upitnika u populaciji zavisnika o narkotičkim sredstvima u RS i slični istraživački projekti u zemljama u okruženju

- **Materijal i metod rada**

Dizajn istraživanja, plan istraživanja, anketiranje, testiranje i metodologija rada su jasno opisani i odabrani u skladu sa važećim standardima i normama.

Radi se o prospektivnoj transverzalnoj studiji sa manjim retrospektivnim dijelom, koja će biti provedena u osnovnim i srednjim školama u Republici Srpskoj na učeničkoj populaciji od 1400 ispitanika kako bi se postigla relevantnost uzorka od 5% populacije Republike Srpske. Uzorak će biti stratificiran po dobi i profilu škole (kod srednjih škola), a unutar stratusa primjenjivaće se uzorkovanje po slučaju. Iz tehničkih razloga jedinica uzorkovanja će biti razred (odjeljenje) a ne pojedinac.

Glavnom istraživanju je prethodila pilot studija sa 200 ispitanika kojim su testirane metrijske karakteristike pojedinih čestica te upitnika u cjelini. Na osnovu analize rezultata pilot-studije, upitnik je kvantitativno, konstrukciono i terminološki prilagođen učenicima..

Od instrumenata istraživanja biće primijenjen multi-dimenzionalan upitnik, koji se

sastoji od tri osnovna dijela:

- Izjave
- Upitnika za ispitivanje stavova
- Testa znanja

Kroz izjavu biće prikupljeni osnovni podaci o ispitaniku, njegovom načinu života, porodici, široj okolini i dr. Namjera je dobiti tačne (iskrene) odgovore o svim potencijalno relevantnim parametrima, koje je ispitanik u stanju direktno sagledati i iskazati (imajući u vidu dob, svjesnost i mogućnost introspekcije). Uzorak je dovoljno veliki a niz parametara koji će biti analizirani daće dovoljno mogućnosti za relevantno zaključivanje. Dobijeni rezultati biće predmet statističke obrade. Upitnik za ispitivanje stavova konstruisan je u skladu sa Rosenbergovom teorijom stavova. Uključuje procjenu afektivnog odnosa ispitanika prema drogi (semantički diferencijal), te procjenu kognitivne komponente stava, odnosno „pozicije“ i uloge droge u ostvarivanju bitnih životnih vrijednosti ispitanika. Od metoda deskriptivne statistike biće korišćeni histogram, skewness, kurtosis, SD, faktorska analiza. U statističkoj obradi podata biće korišćeni matrica faktorskih analiza, procenat varijanse, kumulativni procenat, faktorska zasićenja, pouzdanost skale Cronbachovim Alpha koeficijentom.

- **Naučni doprinos istraživanja**

U obimnoj literaturi iz oblasti prevencije bolesti zavisnosti ne nalazi se primjer istraživanja kakav je kandidat predložio pa je samim izborom teme i ispitanika napravljen pozitivan kvalitativni otklon. Od uvijek u naučnim krugovima koji se bave bolešću zavisnosti postavlja se pitanje koji su to faktori rizika u populaciji adolescenata (najranjivijoj za bolest zavisnosti) koji dovode do pojave bolesti zavisnosti. Kroz navedeni naučni pristup u širokoj poulaciji adolescenata kandidat planira da po prvi put u Republici Srpskoj sagleda prisutnost droge u navedenoj populaciji, prominentne riziko faktore te iste kroz statističke analize stavi u korelaciju sa podacima dobijenim od strane oformljenih zavisnika te na taj način i dokaže vrijednost definisanih riziko-faktora. Sa definisanjem riziko-faktora ovo istraživanje pruža mogućnost da odgovori na goruće pitanje u borbi sa bolesti zavisnosti koje je, šta je to adekvatna prevencija? Dobijeni rezultati će omogućiti da ovim istraživanjem se postavi plan sveobuhvatne prevencije bolesti zavisnosti u Republici Srpskoj, za šta je resorno

ministarstvo već iskazalo interes.

3. OCJENA I PRIJEDLOG

Na osnovu uvida u rad kandidata, priloženu dokumentaciju, biografiju i spisak objavljenih radova, zaključujemo da kandidat mr sci. Tibor Danelišen ima naučne i stručne kvalifikacije i sve uslove za odobrenje teme za izradu doktorske disertacije u skladu sa važećim propisima, Zakonom o Univerzitetu i Statutom Univerziteta u Banjoj Luci.

Kandidat mr sci. Tibor Danelišen je aktivan kao ljekar specijalista neuropsihijatar u specifičnoj oblasti psihijatrije, bolestima zavisnosti. Uz stalni psihijatrijski rad sa korisnicima Savjetovališta za prevenciju i tretman zavisnosti kao i sa štićenicima u terapijskim zajednicama, kandidat ima mogućnosti za naučni rad, pismena podrška Ministarstva Prosvjete Republike Srpske omogućava sprovođenje studije na učeničkoj populaciji.

Vremenom je dokazao da može samostalno učestvovati u planiranju naučnih projekata, te ga zbog toga Komisija smatra kvalifikovanom za stručni i naučni rad.

Predložena tema je aktuelna, skoro potpuno neistražena i zanimljiva kako sa naučnog stanovišta, tako i sa stanovišta mogućnosti praktične primjene. Kandidat planira veliki broj ispitanika u uzorku i kontroli što daje na kvalitetu i reprezentativnosti prezentovanih rezultata istraživanja.

Metode istraživanja su moderne i pouzdane, adekvatne za istraživanje. Radi se o prospektivnoj studiji sa manjim retrospektivnim dijelom gdje instrumentarij široko zahvata od osnovne ankete do standardizovanih upitnika.

Članovi Komisije smatraju da postoje realni uslovi da kandidat u daljem istraživanju može uspješno da realizuje postavljene zahtjeve i da dobije vrijedne originalne rezultate u ovoj oblasti.

Prijedlog teme doktorske disertacije mr sci. dr Tibora Danelišena pod nazivom „Stepen raširenosti i relevantni predikatori prisustva droga u populaciji adolescenata u Republici Srpskoj“ zadovoljava sve kriterijume za prijavu teme doktorske disertacije.

Kandidat mr sci. dr Tibor Danelišen, specijalista neuropsihijatar i magistar medicinskih nauka je, nakon detaljnog pregleda naučne literature uključujući najnoviju, pokazao sposobnost da jasno definiše naučni problem i ciljeve istraživanja, da napravi dizajn istraživanja i izbor metodologije naučno-istraživačkog rada.

Na osnovu detaljne analize Prijave doktorske disertacije, članovi Komisije upućuju pozitivnu ocjenu Nastavno-naučnom vijeću Medicinskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci i Senatu Univerziteta u Banjaluci i predlažu da se pozitivna ocjena podobnosti teme i kandidata prihvati i odobri tema pod naslovom „Stepen raširenosti i relevantni predikatori prisustva droga u populaciji adolescenata u Republici Srpskoj“ te pokrene dalji postupak izrade doktorske disertacije mr sci. med. Danelišen dr Tibora.

POTPIS ČLANOVA KOMISIJE

Prof. dr Slavica Đukić-Dejanović, redovni profesor

Prof. dr Milan Stojaković, vanredni profesor

Prof. dr Marija Burgić-Radmanović, vanredni profesor

Banja Luka, jun 2012. godine.